

9 январ куни ўзбекнинг ВАТАНИ, миллий макони тарихида ўчмас из қолдирадиган сиёсий воқеа содир бўлди – халқ ўзига хос аҳиллик билан ўзига мос ЙЎЛБОШЧИсини сайлади.

ИНСОН ВА ҚОНУН Қонун - ҳам қилч, ҳам қалқондир!

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI ҲУҚУҚИЙ, ИЖТИМОИЙ-ОММАБОП ҲАФТАЛИК ГАЗЕТАСИ

1996 йил 30 январдан чиқа бошлаган

2000 йил 11 январ, СЕШАНБА

№ 2 (154)

Сотувда эркин нархда

БУГУНГИ СОНДА: УЙЛА-МАСААН ТУН БИЧМА... ХҲИ АҚР ҚАЧОН КИРАДИ?

ҚОР-ПОКЛИК РАМЗИ Шукуҳ

Қор - киш фаслининг зийнати. Бу шубҳасиз, беғуборлик, поклик, оқлик рамзи. Муборак Рамазон ҳайити арафасида бошланган оқпоқ қор 9 январ куни эрталаб атрофга ойдинлик, ёруғлик таратиб кўнглиларни чароғон этди.

Биз истиқомат қилаётган пойтахтимизнинг Юнусобод туманидаги «Дустлик» маҳалласи ҳудудида жойлашган 623-сайлов участкасида хар ким ўзи мустақил танлаган номзод учун овоз бериши.

Азамат СУЮНОВ, сайловчи

Ислон КАРИМОВнинг ёрқин ғалабаси

бораётганини кўрсатди. 14 та сайлов округи билан мунтазам компьютер алоқаси ўрнатилганлиги ўзгаришларни ўта тезкорлик билан оммага етказиш имконини берди.

Ташкилдоқ керакки, мамлакатимиз тарихида биринчи марта шундай бўлди: биринчи марта марказий сайлов комиссиясининг матбуот маркази мунтазам фаолият кўрсатди.

9 январ, соат 12.00. Н.Комилов кўннинг биринчи ярмига қанча сайловчи ўзининг фуқаролик бурчини ало этиш учун сайлов участкасига келганини маълум қилди.

Шу ўринда айрим хорижий оммавий ахборот воситаларида учраб туралган Ўзбекистон демократиясига шубҳа уйғуртчи қийишларнинг нечоғли ўринсизлиги яна бир қарра исботланди.

Хорижда эса энди Европа минтақасида фаолият ошган. Франция, Буюк Британия, Бельгия, Германия, Италиядаги элчихоналар ҳамда Грециядаги Бош консулликдан олинган маълумотларга қўра, умумевропа вақти билан соат 12.00 га 60 фойз сайловчи тадбирда қатнашиб бўлган.

Матбуот анжуманида ҳарбий қисмлар ва шифохоналардаги сайлов участкаларида овоз бериш жараёни ниҳоятгина етгани маълум қилинди.

этироз келиб тушмади. Аксинча, хорижликларнинг қиёфасида, гап-сўзларида халқимизнинг меҳмондўстлиги ва саво-ватидан мамнуният аломатларини кўриш мумкин эди.

Деярли ҳар бир чет эллик халқимизнинг меҳмоннавозли-гидан мамнуният билдирар экан, ўзбекистонлик сайловчи-ларнинг фаоллигидан ҳайратга тушганини ҳам яширмади.

Марказий сайлов комиссияси ўз иштини қўнғийлик, очик-лик ва ошқоралик асосида жуда юқори савийда олиб борган-лигини таъкидламоқ керак. Унинг ташаббуси билан хорижда 40 та сайлов участкаси тўзилиб, айни пайтда вақтинча чет элда яшаб турган фуқароларимиз ҳам ушбу умумхалқ тадби-рида фаол иштирок этди.

Соат 16.00. Навбатдаги матбуот анжуманида МСК раиси янги натижаларни эълон қилди. Шу вақтга қадар сайлов участ-калари 10.436.258 киши келиб кетибди. Бу жами сайловчи-ларнинг 81,96 фойзи дегани. Барча вилоятларда сайловда иштирок этганлар сони 50 фойзлик қўрақтидан ошган.

Хорижда эса энди Европа минтақасида фаолият ошган. Франция, Буюк Британия, Бельгия, Германия, Италиядаги элчихоналар ҳамда Грециядаги Бош консулликдан олинган маълумотларга қўра, умумевропа вақти билан соат 12.00 га 60 фойз сайловчи тадбирда қатнашиб бўлган.

Матбуот анжуманида ҳарбий қисмлар ва шифохоналардаги сайлов участкаларида овоз бериш жараёни ниҳоятгина етгани маълум қилинди.

Суратда: Ислон КАРИМОВ Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловда овоз бермоқда. А. ТҮРАЕВ (ЎзА) олган сурат.

2000 йилнинг 9 январ куни Ўзбекистон халқи улкан тарихий воқеанинг гувоҳи ва бевосита иштирокчиси бўлди. Мамлакатимизда демократия тамойиллари бинаван муқобиллик асосида давлат раҳбарининг сайлови бўлиб ўтди.

Сайлов жараёни қандай кечганини ёзишдан аввал матбуот марказининг ўзи ҳақида тўхталсак. Бу ерда журналистлар учун ҳамма шароит муҳайё этилди. Халқаро телефон ва факс алоқаси, Интернет ахборот тармоғи ишлаб турди.

Сайловнинг янгиликлари дарҳол марказ хабарлари томо-нидан қўроғга туширилиб тарқатилди. Радио ва телевиде-ние матбуот марказидан тўғридан-тўғри репортаж олиб бор-ди.

Болалик - бокиралик, ўсмирлик эса уларнинг гул фаслидир. Бирок исбот тало-б қилмайди ҳақиқат шундан иборатки, ҳар қан-дай нихолининг униб-ўсиши, келгусидаги ҳосили унинг пар-варшига боғлиқ.

ҳолда юрганлар. Лекин кўза кунда эмас, кунда синди де-ганларидек, Отабек энди сал-моқлироқ «ўлжа», яъни ўртоғи-нинг велосипедини ўғириб пул-лаётганда қўлга тушади.

Президентимизнинг шундай бир ўғити бор: «Фарзандлари соғлом юрт қудратли бўлади, қудратли юртининг фар-зандлари соғлом бўлади».

3 йил мuddатга ахлоқ тузатиш ишига жалб қилинганди. Минг афсус, Отабек Ҳамидов бу ай-бловдан тўғри хулоса чиқариб олмади.

«Отабек илк бор жиноят кўчасида пайдо бўлганда ҳали ўсмир эди. Эҳтимол, у шу пайтга қадар ҳам ўғир-ликнинг «ойда-чўйда» тури билан шугулланиб, ҳамма иш-хамирдан қил суғургандек би-таётганидан, ёш бошида қўнғатган жарак-жарак пул ўйнаётганлигидан мамнун.

сўмлик қўчқорни етаклаб чи-киб кетади. Аммо бу сафар ҳам унинг омади юришмайди. Эр-таси эрталаб туман поликлини-каси

миди?! Ахир, қўш ўясиди кўр-ганини қилади, деган гап бор-ку... Бирок ақсининг қўлидаги хором йўлор билан тоғилан жарак-жарак пуллар Ойбек-нинг ҳам кўзини ўйнатди.

Улар тақдирига нега берақсиз?! Бу ҳавас тезда уни росто-кам жиноятга етаклайди. 1996 йилнинг 24 октябри-да Ойбек Ҳамидов қурли-лиш кетаётган иншоотдан «эшик-дереза» ўғирлаб, арзон-гаровга пулламоқ-чи бўлганда қўлга туша-ди.

ёнида «жаридор илинжиқ» қўла-ри олма-кесақ тараётганда қўлга олинди... Бу сафар Ота-бек Ҳамидов Ўзбекистон Рес-публикаси ЖЖнинг 169-модда-си 3-қисми «б» банди билан айбни деб топилди, 5 йил мuddатга озодликдан маҳрум этил-ди.

«Ойбек Ҳамидов, юқорида тилга олганимиз Отабек Ҳамидовнинг туғилган ўқаси, бир қориндан талашиб тушган инис. Эҳтимол, Отабек бирор-бир касб ёки ҳунарнинг бо-шини тутиб, мўмин-қобил фар-зона бўлганда ўқаси Ойбек ҳам ундан ўрناق олган бўлар-

либ, ашёвий-далил сифатида рўйхатга олинди. Суд ҳукмига қўра Ойбек Ҳамидов 6 йил, унинг шериги Чори Турсунов эса 5 йил мuddатга озодликдан маҳрум этилдилар.

Уларлик қўчасидаги ўсмир-лар... Уларни жиноятга бош-лаган омилар нима экан?! Ешлиқнинг бебош қўсурлари-ни ёки масъулиятсиз ота-она ёхуд моҳалла, тегишли таш-килотларнинг лоқойдчилиги? Лооқал, Ойбек билан Ота-бек биринчи бор жиноятга қў-лириб жазога тортилган, фа-қат қозғолардан номлари қай-ди қилинмасдан уларга амалий йўл-йўриқ, лозим бўлганда за-рурий профилактика чора-тад-бирлар қўлланилиб кўмақ кўрсатилганда, эҳтимол улар-нинг келгусидаги тақдирини бо-шқача кечган бўларди.

Унутмаслигимиз лозимки, қолбида ва шуғрида жиноят куртаги ниш урётган ўсмир нафқат ўз умрининг қулаш-даси, балки ўзи яшаётган жа-миятнинг ҳам зарорқундан-сидир. Шундай экан, эртани кўнмизга, келажакдаги ола-одим отишимизга салбий таъ-сир кўрсатадиган бу орғилки муаммоларни ҳамжикатликда олдини олишга шошилайлик.

«Ойбек Ҳамидов, юқорида тилга олганимиз Отабек Ҳамидовнинг туғилган ўқаси, бир қориндан талашиб тушган инис. Эҳтимол, Отабек бирор-бир касб ёки ҳунарнинг бо-шини тутиб, мўмин-қобил фар-зона бўлганда ўқаси Ойбек ҳам ундан ўрناق олган бўлар-

либ, ашёвий-далил сифатида рўйхатга олинди. Суд ҳукмига қўра Ойбек Ҳамидов 6 йил, унинг шериги Чори Турсунов эса 5 йил мuddатга озодликдан маҳрум этилдилар.

либ, ашёвий-далил сифатида рўйхатга олинди. Суд ҳукмига қўра Ойбек Ҳамидов 6 йил, унинг шериги Чори Турсунов эса 5 йил мuddатга озодликдан маҳрум этилдилар.

Уларлик қўчасидаги ўсмир-лар... Уларни жиноятга бош-лаган омилар нима экан?! Ешлиқнинг бебош қўсурлари-ни ёки масъулиятсиз ота-она ёхуд моҳалла, тегишли таш-килотларнинг лоқойдчилиги? Лооқал, Ойбек билан Ота-бек биринчи бор жиноятга қў-лириб жазога тортилган, фа-қат қозғолардан номлари қай-ди қилинмасдан уларга амалий йўл-йўриқ, лозим бўлганда за-рурий профилактика чора-тад-бирлар қўлланилиб кўмақ кўрсатилганда, эҳтимол улар-нинг келгусидаги тақдирини бо-шқача кечган бўларди.

Унутмаслигимиз лозимки, қолбида ва шуғрида жиноят куртаги ниш урётган ўсмир нафқат ўз умрининг қулаш-даси, балки ўзи яшаётган жа-миятнинг ҳам зарорқундан-сидир. Шундай экан, эртани кўнмизга, келажакдаги ола-одим отишимизга салбий таъ-сир кўрсатадиган бу орғилки муаммоларни ҳамжикатликда олдини олишга шошилайлик.

«Ойбек Ҳамидов, юқорида тилга олганимиз Отабек Ҳамидовнинг туғилган ўқаси, бир қориндан талашиб тушган инис. Эҳтимол, Отабек бирор-бир касб ёки ҳунарнинг бо-шини тутиб, мўмин-қобил фар-зона бўлганда ўқаси Ойбек ҳам ундан ўрناق олган бўлар-

либ, ашёвий-далил сифатида рўйхатга олинди. Суд ҳукмига қўра Ойбек Ҳамидов 6 йил, унинг шериги Чори Турсунов эса 5 йил мuddатга озодликдан маҳрум этилдилар.

Этироф ҚУТЛУҒ БЎЛСИН!

Ўзбекистон бугун ҳақли равиш-да юксалиш йўлидан бормоқда. Озод ва обод юртингиз, меҳнат-каш, меҳмондўст халқингиз бах-тинга шундай юртбошини Олло-ҳнинг ўзи етказган деб ўйлайман.

Мен бугун шу нарсанинг гу-воҳи бўлдим. Ўзбек халқ ўз Президенти билан фахрланиш-га ҳақли. Чунки Ислон Каримов жаҳон сиёсат майдонида ўз ўрнини тоған раҳбар. Юрт ис-тиқболи, халқ манфаати билан яшайдиган Президентни халқ ҳам севиб ардоқлайди. Мен бунга ишонаман.

Игорь СОЛОВЬЕВ, Латвия

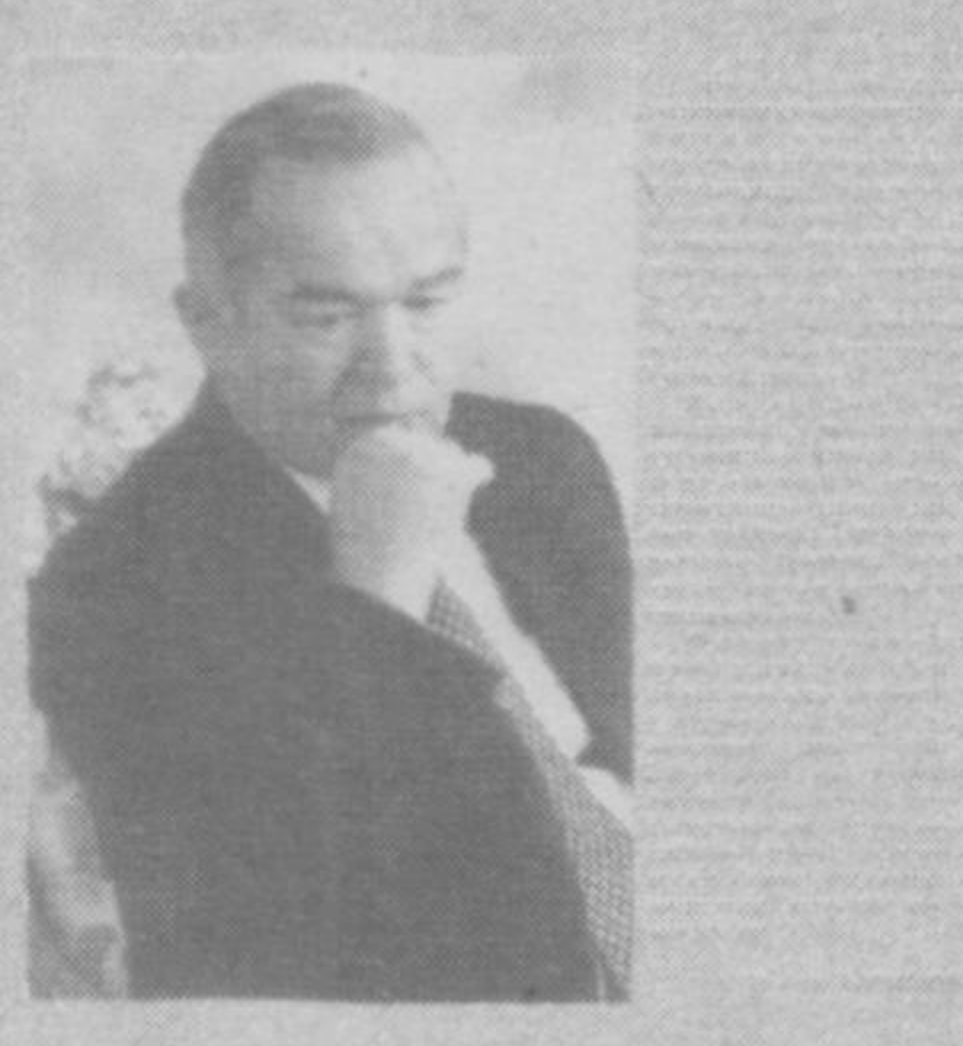
Стефан БРАЙАН, АҚШ

3-БЕТ ТУЯ КҮРДИНГИМИЗ?.. ХА! Сурхондарё вилояти Божона Бошқармаси 3-сонли Сароисий темирйўл ташқи иқтисодий фаолият божхона маскани ходимларининг сай-харакатлари билан қўллаб қўнгунб-зарликларнинг олди олинмоқда. Суратда: катта нозир А.Бозоров (ўнгда) ҳамкасби Рузбой Мансуров билан.

Янги нашр

ЎЙЛИНГ ОЙДИН БЎЛСИН, «АДВОКАТ»

ликамиз миқёсида ишлаётган адвокатларнинг бурч ва вазифалари, обрў-этибори ҳақида тўхталиб: «Адвокат фуқаролар ҳуқуқларини ҳимоя қилар экан, бу билан у инсон ва жамият учун катта аҳамиятга эга бўлган вазифани бажаради, қонун устуворлигини, қонунни амалга оширади...»

Жинойатга жазо муқаррар Тўғра Сўнгги Талончилик

Халқимиз азал-азалдан топган турғунини тўғра қилади. Гиждуов тумани «Оқ олтин» жамоа ҳўжалиги «Ростуй» кишлоғида яшовчи Тўйкул Сафонова...

ТУЯ КЎРДИНГМИ?.. ҲА!

Сурхондарё вилояти Божхона бошқармаси 3-сонли Барсийосиё темирйўли ташқи иқтисодий фаолият божхона масканида одатдаги иш куни. Узоқ юртдан эндигина келиб тўхтаган поезд юкларига тегишли ҳўжатлар божхона хизмат лейтенанти, катта нозир Абдумалик Бозоровга топширилди. Юкларни кузатувчи бамайлхотир: «Хаммаси жойида, укам. Россиядан келгунча бу юкларнинг ипидан игнасиғана кимлар текширмади, дейсан. Ноконуний нарсалар бўлганда шу ерганча етиб келармиди,» деди.

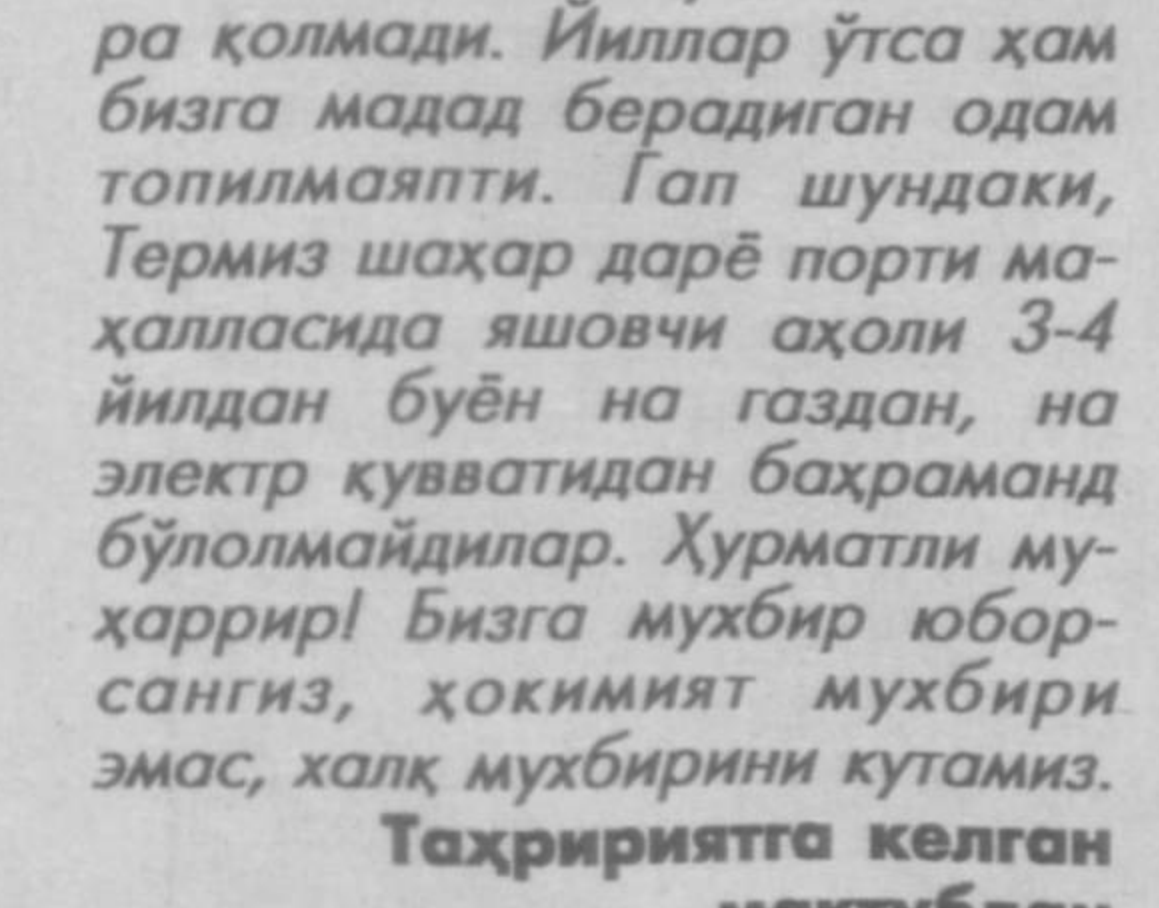

Маҳкамат, укажон, бу юкларнинг ҳўқикий эканлиғига юз эллик, икки юз фоиз ишончим комил,» деб вагон томон бошлади кузатуви.

«Кичик уйдагилар» имглемерсинми? «Сурхондарёга» бошқармаси бошлиғи Шодмон Қодиров эътиборига

Бу масала дунё афкор оммасини нафақат қизиқтирайти, балки кўпгина баҳс-мунозараларга ҳам сабаб бўлмоқда. Кимдир янги асрни 2001 йилдан бошланади деса, яна баъзилар 2000 йилнинг 1 январини йигирма биринчи асрнинг биринчи кўни, деб эътироф этаетир. Биз бу масалани ойдинлаштириш учун УэФА Улугбек номидаги Астрономия институти директорининг ўринбосари, физика-математика фанлари номзоди Собит ИЛЕСОВ шарҳларини батафсил келтирамиз.

«Бошимизни сўкмаган идора қолмади. Йиллар ўтса ҳам бизга мадад берадиган одам топилмайти. Гап шундаки, Термиз шаҳар дарё порти маҳалласида яшовчи аҳоли 3-4 йилдан буён на газдан, на электр қувватидан баҳраманд бўлмағиларди. Журналист муҳаррир! Бизга муҳир юборсангиз, ҳокимият муҳбирини эмас, халқ муҳбирини кўтариш эмас, халқ муҳбирини кўтариш эмас!»

ХХI АСР ҚАЧОН ҚИРАДИ? Астроном олим С.Илессовнинг хулосасини тасдиқлайдиган яна бир адабиёт билан танишиб чиқишимизга тўри келди. Аллахшўс, «Вақтлар арқони» (Сергей Куликов, «Нить времени», Москва, 1991) китобида эътиборга, булардан ўн-ун уч йиллар муқаддам ХХI асрни 2000 йилнинг 1 январидан қарай, деб ахборот берган «Млада фронт» газетаси чех ва словак ёшларидан хато маълумот тарқатгани учун ўз сўзларини «Янги юз йиллик 99-йилнинг тугаши билан бошлана олмайти, деб раддия билдирилди «Млада фронт» газетаси. Балки кейинги йил ҳам тўлиқ тугаши лозим. У ҳолда ҳато қандай келиб чиқди? Бунинг сабаби олдин психологик омилларди. Календарлар янги рақамлар пайдо бўлиши билан янги аср ҳақида гапириш лозимлай туюлади. Балки бир нечта 0 рақамларнинг мўъжизаси ҳам сержал қўяр... Қисқаси, ХХI аср 2001 йилнинг 1 январидан қарайди...» деб ёзди газета. Яна маълум бўлишича, «Большая Советская энциклопедия» китобининг 4-томида (364-бет) ХХ аср 1901 йилнинг 1 январидан 2000 йилнинг 31 декабрга қадар бўлган даярнинг ўз ичига олиши алоҳида таъкидланган экан. Нима ҳам дердик, солномалар қонунини қатъийдир.

топган йил эрамининг биринчи йили сифатида қабул қилинади. Демак, арифметик олдий ҳисоб-китобга кўра, 100 йил тўлиқ ўтандан сўнг биринчи аср тугайди ва келгуси аср янги 1 рақами билан, масалан, 101, 201, 1001 ва ҳўказо қилиб бошланиши шубҳасиз. Хулоса қилиб айтганда, ХХI аср 2001 йилнинг 1 январидан бошланади.

«Ҳаёт ва қонун» журнали ва «Инсон ва қонун» газетасининг таҳририяти

ТАРАККУР ГУЛШАНИ Яхшилик яшаган уйга ёмонлик кирма олмайди. Вафо - севгининг бахти. Вафо бахтиёрликни эргаштириб юради. Бир вафо учун минглаб жафо чекадилар. Бахтни буюртма қилиб бўлмайди. Ақл ва одоб бор ерга бахт муҳри босилган. Мухаббатнинг улғуворлиги ишонч билан. Ҳижроннинг уйда ҳаммиша қиш. Бахтнинг ҳам юки бор, фақат уни кўтара билиш керак. Бахт ёлгоннинг эшигига кирмайди.

Турмушимиз фаровон, яшаш тарзимиз тобора яхшиланиб бораётган ҳозирги даврда афсуслар бўлсинки, эр-хотинларнинг «кўйди-чикди» мोजаролари камаймапти. Масалан, туманимизда ҳозиргача 11 та никоҳ бекор қилинди. Буларнинг аксарияти суд қарорига асосан ажралишлардир. Хўш, ажралишга нималар сабаб бўлмоқда? Халқимиз орасида қадимдан қолиб келган, яқин-яқинларгача кўпчилик орзу қилса арзийдиган ширин оилалар сони нега камаймоқда? Қўплаг гудакларнинг отасиз, баъзан эса онасиз қолиб, «ярим-ёрти» кўнгил бўлиб яшашлар, баъзан эса уларнинг тирик етим бўлиб ўсишларига нега йўл қўйилмоқда?

ҚОНГА ТАШНА ОДАМХўР Алҳазар! Тергов давомида Н.Жумағалиев шахси аниқланганда унинг қонхўр бўлиб етишишига қассоб отасининг ҳам «хизмат» борлиғи аниқланди. Уғлини ота бақувват, мард йит бўлишини орзу қилиб қон ичишга ўргатган эди. Минг афсуски, доворак бўлиш ўрнига у одамхўр бўлиб етишти, оқли эвафлашди... Аввалога суд ҳўкими билан Н.Жумағалиевни Тошкент руҳий касалликлар шифохонасига жойлаштирилди. Кейинчалик Россия фўкароси бўлганлиғи сабабли ҳўжда Москва шаҳар ички ишлари томонидан қидрилатганлиғи боис Н.Жумағалиев ўша давлат тегишли идораларига топширилди.

АММО... САВОЛ ТУФИЛАДИ-ДА! Масаланин ҳар қандай ечимини саволага ўрин қолмагандагина аниқ ва тўри деб тан олинаши керак. Юқоридеги фикрнинг рад этмоқчи эмасмиз. Бу мунозарани ечимини ушбу касб мухассисларининг «қонин» албатта. Лекин турли тоифа одамлар турли саволлар қўядики, баъзида юқоридегидек ечимнинг тўрилиғига шубҳаланиб қолсан, қиш.

«Сурхондарёга» бошқармаси бошлиғи Шодмон Қодиров, шу қорхона бош муҳандиси Шафрат Нарсез «кичик уйдагилар» ҳолига қачонгача бепарво бўлишаркин? Энди улар минглаб аҳоли яшаётган Дарё Порти маҳалласини газлаштириш борасида жиддий иш қўришга дуруст бўлармиди? Эски уйни тамчи ер, асасиз эрни қамчи... деганларидек, Дарё Порти маҳалласи аҳолиси ҳам ўртадошларимиз-ку! Ахир, бора-бора бу қийинчиликлар аҳолининг ранжиб, мамлакатимизда рўй бераётган ўзгаришларга ишончасизлик билан қарашига олиб келмайтидики? Газ, электр қувватидан қийналиб қолган бу юртдошларимизнинг эрини тинглайдиган ва уни ишон қадар халқ қиладиган мутасадди ташкилотлар йўқ эмасдир!

Собир ЭДИКОВ, жамоатчи муҳбиримиз

Ой ҳам шундай, агар 30

Хуллас, нега 30 кунлик бир ой вақти 29 кун 23 соат 59 дақиқа 59 сониядан сўнг тугайди-ю, нега ХХI аср 1999 йил 365 кун... 59 дақиқа 59 сониядан сўнг тугайди?

Т.ҚОРЁҒДИЕВ, Олот туман фўқаролик ҳўлати далолатномаларини ёзиш бўлими мудирини

